

Cestou meče aneb najdi brod!

Na základní škole bavila Vladimíra Hotovce atletika. V osmičce a devítce hormony zavelely dbát víc o figuru a nasměrovaly ho do posilovny, kurzů sebeobrany a k prvním českým učitelům karate. O bojovém umění kendó četl poprvé v roce 1968, ale teprve po dalších šestnácti letech se rozhodl vydat se „cestou meče“ naplno.

Prý vaše rozhodnutí ovlivnil krátký meč wakizaši? Jak?

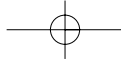
Dostavěl jsem dům a zdálo se mi, že by se na jedné z těch bílých stěn nádherně vyjímal japonský meč. Sehnal jsem torzo krátkého meče a chtěl jsem ho zrestaurovat. Japanoložka z Náprstkova muzea, paní Boháčková, mi doporučila se o rekonstrukci nepokoušet. Dokázala ve mně ale svým odborným výkladem i zaujetím vzbudit zájem, takže jsem se rozhodl pátrat po dalších informacích o bojovém umění kendó na japonském velvyslanectví, na katedře úpolových sportů FTVS u pana Ivana Fojtíka, později u pana Oldřicha Vaška v Ostravě. Zlom nastal v červnu 1986, kdy se v Praze na Folimance konala první veřejná ukázka kendó v podání japonských mistrů meče a já dostal z japonské ambasády vstupenku.

Společně s panem Vaškem jsme se po ukázce vnutili do šatny mistrů kendó a poprvé se viděli i s panem Tóru Giga. Tehdy jsem ještě netušil, že se seznamuji nejen se svým prvním učitelem, ale také přítelem. Pan Giga měl mistrovský stupeň, jenž ho opravňoval učit, a tak o pár dnů později přislíbil pomoc prvním českým nadšencům, kteří se v té době začali formovat.

Kdy jste první mistrovský stupeň získal vy sám?

Pospícháte naprosto nejaponsky. Každá činnost, každá cesta má svá pravidla a Japonci je důsledně respektují. Zárodek týmu českých ctitelů kendó poprvé cvičil 9. října 1986 v tělocvičně VŠZ v Praze-Suchbale. Jenže hned při rozcvičce si pan Tóru Giga přetřhl achilovku a vezli jsme ho do špitálu. Když jsem za ním šel na první návštěvu, zjistil jsem si, že podle japonských zásad se pacienti do nemocnice nesmí nosit květiny, ale výrazem pozornosti a úcty je přinést mu ovoce – v lichém počtu, každý kousek jiného druhu a zabalený zvlášť a pokud možno ovoce dovezené z co nejvzdálenější země. Šel jsem škemrat do skleníků Katedry subtropického a tropického zemědělství VSŽ a o mém dárku si pak dlouho povídali i na japonském velvyslanectví. Pan Tóru Giga s námi po

svém uzdravení cvičil dva roky a teprve na konci této etapy intenzivní práce jsme skládali zkoušky. Tehdy v roce 1988 jsem složil zkoušku na 1. mistrovský stupeň a získal tak oprávnění vyučovat kendó.

Definitivně ale rozhodla až vaše první cesta do Japonska...

Ano. Pan Tóru Giga mi byl nápomocen při vyřízení pozvání. V roce 1990 jsem ho skutečně dostal. A rovnou na celý rok. Po pár dnech pobytu v Japonsku jsem pochopil, že kendó je nedílná součást japonské kultury, jejich pojetí života. Jde o plnokontaktní sport, kde můžete naplno uplatnit svou sílu, obratnost i emoce bez obav, že protivníkovi ublížíte a přitom se naučíte překračovat meze svých možností.

Jak se to naučíte?

Rozhodně ne bezbolestně. Trénoval jsem kromě sobot každý den. Nežádka i šest hodin. Hned na konci prvního tréninku mě učitel postavil stranou a řekl, že se teď utkám s každým z přítomných systémem KO – konec po prvním zásahu. Střídali se na mně snad půl-hodiny. Vůbec jsem nechápal, jaký to má smysl, protože po pár minutách nerovného boje jsem si připadal jako zvíře na jatkách.

Když už jsem mlel z posledního, učitel ukončil moje trápení a já si oddychl. Předčasně, neboť proti mně nastoupil on sám a snažil se mě dorazit. Až později jsem pochopil, že vlastně šlo o jeden ze základních principů kendó i celé japonské komunikace. Oni ani nezkoušejí dovědět se o vás to podstatné z vašich slov, nýbrž z vašich postojů, projevů, jednání, činů. Z toho, jak obstaráte v náročném situaci. Když vydržíte bojovat i v těch nerovných podmínkách, získáte si jejich respekt. Když souboj neustojíte, nebo dokonce vzdáte, řeknete o sobě mnohem více než slovy. Podle toho vás někdo zařadí a jedná s vámi.

Co pokládáte za hlavní přínos svého prvního pobytu v Japonsku?

Proces, kterým pronikáte k podstatě kendó, má víc stupňů. A pochopení se přiblížíte teprve, když nahlédnete, že kendó vyžaduje, aby vaše tělo fungovalo automaticky a vy jste vyzařovali sílu, kterou dokážete protivníkovi vnutit svou vůli. V tom je to pravé mistrovství a díky jemu dokážou osmdesátiletí japonští bojovníci vítězit nad soupeři o generaci nebo i dvě mladšími.

Jak se v tomto oboru Evropané měří s japonskými bojovníky?

Do evropské špičky patří Francouzi, Britové, Němci a Švédové, ze zemí bývalého východního bloku pak hlavně Maďaři. Mistrovství světa ale vyhrávají pořád výhradně Japonci. Do závěrečných kol se kromě nich proboují střídavě reprezentanti Koreje, Tchaj-wanu, Spojených států amerických, Kanady nebo Brazílie. U poslední trojice států jsou to však vesměs rodilí Japonci.

Zúčastnil jste se řady vrcholných světových soutěží kendó. Na ME v dalším z tradičních bojových umění iaidó jste vybojoval bronzovou medaili. Pokládáte svou kariéru v japonských bojových uměních za úspěšně završenou?

Kendó je celoživotní prověřování člověka. Jste posuzován a posuzujete druhé, ale především sebe. Nejen v japonských bojových uměních, ale prakticky ve všech oblastech japonské kultury a japonského životního stylu jde především o hledání cesty k sobě, o sebepoznání.

Jeden z japonských národních hrdinů 16. století, Miyamoto Musashi, vybojoval jako věhlasný mistr meče přes šedesát soubojů a nikdy neprohrál. Nakonec se uchýlil do jeskyně, kde napsal slavnou

VLADIMÍR HOTOVEC (1953)

- Iniciátor zájmu o japonská bojová umění iaidó a kendó v ČR, 5x pobýval v Japonsku
- Kendó se věnuje od roku 1986, iaidó od roku 1989
- 1986–1998 předsedou České asociace kendó
- V obou stylech bojových uměních získal 3. dan (mistrovský stupeň)
- Úspěšný reprezentant – 3. místo na ME iaidó (1993) a ocenění nejlepšího bojovníka Best fighting spirit na ME iaidó v Paříži (1996)
- 4 jeho žáci získali na ME bronzové i stříbrné medaile, plus jednu zlatou medaili
- Po dobu 8 let pracoval na MV ČR jako lektor výcviku policejních instruktorů
- Je iniciátorem a organizátorem akcí „Slavnosti bojových umění“ propagujících kulturní, morální a etické hodnoty výcviku bojových umění.
- Navštívil Havaj, aby se seznámil s tělesně postiženým (beznohým) kendistou Henry Smallsem a zjistil přínos bojových umění pro tělesně postižené.
- Osobně se setkal s filmovou hvězdou Chuckem Norrisem, navštívil jeho nadaci Kick Drugs Out Of America (Vykopněte drogy z Ameriky) v Houstonu a zajímal se o vliv výcviku bojových umění na patologické chování mládeže (kriminalita, drogy).
- V loňském roce, ve svých dvaapadesáti letech, zvítězil v silně obsazeném turnaji na 2. Panamerickém mistrovství kendó na Arubě. Ve finále porazil protivníka o generaci mladšího.

Knihu pěti kruhů. Jedna z jeho zásad zní „Najdi brod!“ a je po mém soudu typická nejen pro japonský způsob vedení boje, ale pro japonskou komunikaci s partnerem či protivníkem všeobecně. Chceš-li bezpečně přejít řeku, musíš najít její slabé místo, brod. Chceš-li dobře poznat (obchodního) partnera, porazit protivníka, hledej jeho brod.

Japonská bojová umění nevychovájí jen k dokonalému ovládnutí techniky boje. Odkazují k zásadám, které platí pro život obecně.

A v tom mohou být cennou inspirací nám všem, Evropanům, Čechům, Vladimírům i Otakarům..

Připravil OTAKAR ŠTAJF, foto: JOSEF LOUDA a archiv Vladimíra Hotovce

